

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuasztói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-  
ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

**Hirdetések felvételnek:** Brassóban a kiadóhívtalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

III. évfolyam 1887.

Lapunk egy barátjától vesszük az alábbi, iparunkat s kereskedelmünket igen közelről érdeklő cikket, melyet fontosságánál fogva lapunk élén közlünk, megjegyezve, hogy a cikkel általánosságban mi is egyetértünk. A cikk következő:

Nagy feltűnést keltett kereskedői körökben azon körülmény, hogy a napokban az osztrák-magyar bank brassói fiókjánál megvonatott a hitel több igen tekintélyes, elsőrangú czégtől. Megvonatott pedig daczára annak, hogy a bírálók azt egyhangulag megszavazták; megvonatott az elnöklő hivatalnok által önkényesen, ellenére a banktörvénynek, bár a bírálók saját hivatali önértékelésük, a banktörvények s a hitelt kérők tekintélyének ilyenén megsértéseért hevesen kikelték, sőt egy része ezért le is köszönt. Hiába, a skandálum mégis megtörtént, még pedig a legelső, leghitelképesebb tekintélyekkel.

Ha meggondoljuk, mennyire életkérdés hazánkban a hazai ipar és kereskedelem fejlődése s emelése, melyért kormányunk oly melegen érdeklődik s melyek fejlesztéséhez lépten-nyomon minden irányban hozzájárul, s ha tudjuk, hogy iparunk, kereskedelmünk s vállalataink fejlesztésére főtenyezők: a hitel és a pénz, — nagy sajnálattal vesszük tudomásul a felmerült eseteket, mint a melyekben s a netalán még felmerülhet hasonló esetekben csak zsidbasztó akadályait látjuk hazánk közgazdasági fejlődésének.

Ily alkalommal önkénteleutl azon kérdést vetjük föl: mi tehát voltaképen célja a kizárólagos osztrák-magyar banknak? milyenek törvényei s leszámítolási határozmányai? megfelelnek-e azok viszonyainknak? létezik-e baj s ha igen, orvosolható-e?

Az osztrák-magyar bank leszámítolási üzlet-határozmányainak 6. §-a azt tartja, hogy: „a leszámítolásra felajánlott váltók-  
nál első kellék a váltó biztonsága, miszerint a benyújtott váltó lejáratkor készpénzben beváltható legyen.“  
A szóban forgó váltók e tekintetben minden kétségen kívül leszámítolandók lettek volna, mert oly egyénektől származtak, kiknek hitele a banknál tízszerre magasabbra volt előírányozva, mint a mennyire a kérdéses váltók szóltak.

Ugyanezen leszámítolási határozmányok 7. §-a a váltó természetére vonatkozólag világosan mondja, hogy: „a monarchia némely részeiben fennálló forgalmi viszonyok és üzleti szokások nem engedik meg a pénzbeszerzési váltóknak a bank tárczájából való kizárását.” A szóban forgó váltók tehát eszerint is leszámítolandók lettek volna. — A banktörvények 63. §-a szerint: „a benyújtott váltók elfogadása vagy visszautasítása fölött a bíráló-bizottság szavazattöbbséggel határoz, az elnök csak a szavazatok egyenlősége esetén szavaz döntőleg.” A szóban forgó váltókat a bíráló-bizottság egyhangulag elfogadta, tehát lezzámítolandók lettek volna.

De eltekintve mindezekről, az elnöklőnek már csupa következetességből sem kell visszautasítani a szóban forgó váltókat csak azért, mert azok nem üzleti, hanem pénzbeszerzési váltók, miután a bank által elfogadott s jelenleg őrizete alatt lévő váltók legnagyobb részben nem üzleti, hanem pénzbeszerzési váltók, nem lévén Brassó város- s az illetékes megyéknek ipara, kereskedelme s vállalatai olyszertűek, hogy itt üzleti váltók túlnyomóan jöhetnének forgalomba.

Š-a feljogosítja az elnöklőt, a bíráló-bizottság által elfogadásra ajánlott váltóeszámítólást megtagadni; de egyszersmind elrendeli, hogy oly esetekben, mint a jelen eseteknél is, hol a bíráló-bizottság az elnök vetoja ellen hevesen kikelt, az ügyet eldöntés végett az igazgatósághoz felterjeszse. Tehát a szóban forgó váltókat nem volt szabad az elnöklőnek önhatámulag véglegesen visszautasítani, hanem fel kellett volna terjeszteni az igazgatósághoz.

A banktörvények s határozmányok tehát a viszonyoknak jórészt megfelelnek. A baj nem ezekben, hanem a kezelési szervezetben van, még pedig első sorban a bíráló-bizottság elnökében. Az elnöklőnek ugyanis, kinek oly felette fontos jog van kezébe letéve, minden tekintetben képesítettnek kell lennie a reáruházott hatalom gyakorolhatására; ismernie kell a helyi viszonyokat, a személyeket, a vállalatok természetét, a váltóbiztonsági körülményeket; értenie kell a bankintézmény célját, a banktörvények pontjainak valódi szellemét, azoknak bizonyos személyekre miként való alkalmazhatóságát, az alkalmazás módját, idejét; át kell éreznie — a bank érdekeinek teljes megóvása mellett — a hazai ipar, kereskedelem s vállalatok fejlődésének fontosságát, mint kulturális emelkedésünk főbb tényezőit; értenie kell az állam nyelvét, szóval nemzeti szellemtől is áthatottnak kell lennie, s teljességgel nem szabad egyoldalú szeszélyeskedésből, vagy talán éppen előbb elkövetett hasonló helytelen esetek iránti tekintetből, más, nagy hiteltű tekintélyeket pellengérré állítani; nem szabad a hitel igénybevételeit ok nélkül megnehezíteni, s a legcompetensebb személyeket, kik hitelképességüknek csak parányi részét akarták igénybe venni, a bankintézménytől teljesen elidegeníteni s ez által e bank érdekeit is veszélyeztetni, mint a hogy ez a fölmertült eseteknél is történt.

A bíráló tagok — kikeről a bank céljának megfelelő, nehebb jelzett képességeket fel kell tennünk — az igazgatóság által kinevezett bizalmi férfiak lévén, tényleg a banknak hivatalos orgánumai, kik tehát a leszámítolási határozmányok 49. §-ának B) pontja szerint: „együttvéve mint bíráló tanács véleményezési szavazattal bírő testületet képeznek“, mely testület nézetünk s a bank szelleme szerint nemcsak a hitelnevelők felállításánál ajánlattételre, hanem egyáltalában a bankintézmény körében felmerülhető más fontos eseteknek s mozzanatoknak saját körében való elbírálására s azok följelentésére is van hivatva, — már csak azon misszióval fogva is, melyet a leszámítolási határozmányok 55. §-a részükre kijelöl, így: „a bírálóbizottságoknak azon kell lenniük, hogy a bankintézet leszámítolási üzlete közhasznú célját az által is érje el, hogy annak előnyei lehetőleg tág körökre terjesztessenek“, hivatalosan kötelezvék minden a bank céljával s törvényeivel ellentétes, a bank, valamint egyesek érdekét veszélyeztető és sértő műveleteket az elnöklővel szemben is úgy bizottságilag, mint testületileg az igazgatósághoz följelenteni.

Ugyanazért reméljük is, hogy a bíráló tanács — ha csakugyan ilyen itt létezik, pedig a törvények szerint léteznie kellene — vagy bár az illető bíráló bizottságok megtették már jelentésüket a fölmerült eseteket illetőleg, melynek folytán, úgy hisszük, az igazgatóság meggyőződést szerezvén a bank határozmányainak, a bírálók hivatali önérzetének s a visszautasított nagy hitelű tekintélyek meggyőződéséről, — saját érdekében a kifolyólag mintha

a helybeli fióknál egészségesebb vezetés mellett hasonló esetek többé föl ne merülhessenek.

Az előfordult esetek kétszerte fontosabbak azért, mert piacunk legtekintélyesebb férflait illeti s mert a bírálók a váltókat egyhangúlag megszavazták. Ha tehát a hitel ily módon minden elfogadható ok nélkül megnehezítettetik, akkor nincs szükség itt a bankra.

Brassó, nov. 39. (Országgyűlés.) A képviselőház 29 iki ülésén megkezdte érdemleges munkálkodását a szünet után. Napirendre a dohányjövédéki törvények módosításáról szóló javaslat volt kitűzve. Napirend előtt azonban hosszú időt vett igénybe a kaposvári választásra vonatkozó bíráló bizottsági ítélet indokolásának s az erre vonatkozólag beadott külön véleménynek felolvasása. Attérve a napirendre, először Hegedüs Sándor előadó indokolta a javaslatot, reá mutatva az abból remélhető pénzügyi előnyökre; a szélsőbal álláspontját Hefi Ignác fejtekte ki, határozati javaslatot nyújtván be a javaslat ellen. A szélsőbal a dohánytermesztést s kereskedést a magyar korona egész területén szabadabbá kívánja tételni, csak a dohánygyártást s a dohány gyártmányok áruhá bocsátását tartván fenn az államnak; a pénzügyi kár ellensúlyozására dohánytermelési, dohányfogyasztási s dohánylőzsdé-adó rendszeresítését kezdeményezi. Neppel Ferencz elfogadta a javaslatot, bár vannak kifogásai az ellen; figyelemmel hallgatott szakszerű beszédben jelezte e kifogásokat, azok érvényesítését a részletes tárgyalásra helyezve kiállításba. Hosszan szólt a javaslat ellen Gullner Gyula, ki a mérsékelt ellenzék nevében nyújtott be határozati javaslatot, azt fejtegetvén, hogy a kormány által contemplált rendszabályok sújtják a termelőt, de pénzügyileg nem fognak kellő eredményre vezetni. Az ülés végén Tisza Kálmán kormányelnök reflektált röviden a felhozottakra s a nagy figyelemmel hallgatott megjegyzések után a tárgyalás folytatása másnapra halasztatott.

Brassó, nov. 30. (A posta és távirói intézmény.) Az Ausztria és Magyarország közt megújítandó posta és táviró-egyezmény ügyében az osztrák és magyar kormányok megbizottai közt Budapesten 10 nap óta folytatott tárgyalások befejeztettek. A tárgyalások folyamán a két kormány jóváhagyásának fentartásával az 1868-iki egyezmény alapján egy új, terjedelmes conventio kötöttet, mely tekintetbe veszi a posta és táviró-ügy azon idő óta bekövetkezett fejlődését és számos oly részlet fedezésére is kiterjed, melyet az eddigi egyezmény nem ölelt fel. Az új egyezmény 1888. évi január 1-től kelve tíz évre kötöttet meg.

Brassó, nov. 30. — Franciaországban még mindig bizonytalan a helyzet. Az elnökválság elintézése újabb halasztást szenvedett. Tekintetbe véve azt az örömdetes körülményt, hogy Párisban nyugalom uralkodik s hiába fáradoznak az intransigens lapok a népet felizgatni, a halasztás üdvössé válhatik, mert így időt nyernek a köztársasági pártsoportok, hogy mulla-zásukat helyrehozva péntekig, a mikoríg a kongressus állítólag egybegyül, meggyezésre juthassanak. Nyeresség már az is, hogy két elnökjelölttel kevesebb van. Saussière tábornok példáját követte Anatole de Laforge is, kijelentvén, hogy a jelöltséget nem fogadja el. Mindamellett még annyi a jelölt, hogy a köztársasági pártsoportok nem egykönnyen fognak egyetlen egy közös jelöltre nézve megállapodásra juthatni. A bonapartistákról az hallatszik, hogy készek Ferryt támogatni: a mi azonban — idő előtt közhírré téve — nem igen alkalmas Ferrv kilátásait növelni.

III. Sándorhoz közel állók nyilatkozatai szerint a császár igen élénk megelégedését fejezte ki a berlini tárgyalások felett a nélkül azonban, hogy csak arról.

hogy a berlini megbeszélésnek valami kitűzött céljuk és határozott politikai jellegük lett volna, avagy hogy azoknak közvetlen kézzelfogható hatásuk legyen. A „Gras danin” megbízható forrásból arról értesül, hogy a berlini találkozás a pétervári kabinet álláspontjában semmi változást sem idéz elő. A „Moskovszkija Vjedomosti” ezzel szemben azt állítja, hogy lehetséges a Német és Oroszország közti megegyezés, ha Bismarck fölhagy hegemoniára való törekvéseivel. Oroszország Európában egy állam hegemoniáját sem tűri el. Minden formális szövetség nélkül Oroszország jó viszonyban akar élni a szomszéd hatalmakkal, ha azok őszinte és lelkiismeretes eljárást követnek.

Feltűnést kelt Reusz herceg váratlan visszaérkezése Hollandból Berlinbe, hol a császár és Bismarck fogadták. Azt beszéltek, hogy az összefüggésben áll a cárnak átadott hamisított okmányokkal. Egy pétervári távirat szerint egy ottani lap azt állítja, hogy a jegyzékhamisításban előkelő egyéniségnek Ausztriában is résztvettek.

San-Remóból távirják: Néhány nap óta a trónörökös gyógykezelésében új gyógymódot alkalmaznak. A cukor használata, a lapok hireivel ellenkezőleg, a trónörökös gyógykezeléséből teljesen ki van zárva. Az új gyógymóddal meg akarják a rák növeését gátolni. E gyógymódot eddig alig ismerték a legelső szaktekintélyek is. Viktoria királynő Mackenziet Windsorból kihallgatáson fogadta s a legrészletesebben kérdészködött a baj minden mozzanatáról.

A bolgár szobranje f. hó 28. iki ülésén Csatschew konservatív párti képviselő interpellációt terjesztett elő a még fenálló nemzeti védbizottságok tárgyában, mivel a herceg megérkezését az ország rendes viszonyok közé jutott. Midőn Csatschew némely bizottságok visszaéléseit fejtegette, a szónokot félbeszakították, mire oly zajos jenet következett, hogy az elnök az ülést bezárta.

Olaszországban a püspökök aláírásokat gyűjtettek a plébánosokkal a pápa világi hatalmának visszaállítására vonatkozó kérvényekre.

### Román lapszemle.

— A hatalmon lévő magyarok, a kultúregyletek és a „Gaz.” —

A „Gazeta” Bismarck leleplezéseiről hozkét vezércikket, melyekben a pestiekről is kegyesen megemlékezik.

„A czár biztosításai által okozott nyugalom rövid életű volt a pestiekre nézve.” Hát a Lenszeren hosszabb volt? „A német trónbeszéd intő szó, hogy minden szem Oroszországra legyen függesztve. Érzik — úgy mond — ezt a pesti hivatalos körök is és azt mondja, hogy a magyaroknak sem marad egyéb teendőjük, mint a várakozás s ugyanakkor őrizkedjenek a további kihívásoktól.”

A pesti hivatalos jól tudja, hogy figyelembe kell vennie a német lapok intő szövegét és igéri, hogy a hatalmon lévő magyarok nem fogják kihívni a szomszéd birodalmat. — Azonban a „Gazeta” nem hiheti, hogy ezen ígéret meg lesz tartva, midőn tudva van és bebizonyítva, hogy a hatalomban lévő magyarok mutogatni akarván, hogy a külügyben szerepet játszanak, mindenkor készen(?) állanak a monarchiát az orosz birodalommal összeütközésre ösztönözni s kompromittálni.

Képes lesz-e — ezt kérdezi a „Gaz.” — Kálnoki gróf a katasztrófát kikerülni, kinek a delegációban a magyarok bizalmat szavaztak, jelöl, hogy tőle magyar külügyi politikát, az az: kalandor politikát várnak.

Nem lett volna jobb, ha bizalmatlanságot szavaztak volna azok a magyarok Kálnoky grófnak? — Annyi bizonyos, hogy akkor a „Gazeta” bizalmat szavazott volna a közös külügynek. Honnan lehetne az olyan bizonyos? Onnan, mert ő mindig az ellenkezőjét hiszi és vallja annak, a mit a hatalmon levő magyarok tesznek.

Ez már nálunk a Lenszeren bevett szokás. A ki ennek az ellenkezőjét betudja bizonyítani, azt megajándékozzuk a „Gaz.” egy évi folyamával.

A hatalmon lévő magyarok után következnek a patrioták s miután tudvalevő dolog, hogy minden magyar ember, bármelyik párthoz tartozik, igényt tart arra, hogy jó hazafinak tartsák, a hatalmon lévő magyarok után következik az egész magyar nemzet, melyet a „Gazeta” gunyból nevez hazafiaknak, ha t. i. adna rá valaki egy oláh bányt az ő gunyolására. Fejérvári honvédmíniszter a lapok szerint intézkedett, hogy a Ludovica akadémiában a katonai növendékek a német nyelv gyakorlati, társalgási uton való elsajátítására ösztönöztessenek.

Ezen intézkedés ellen felszólaltak az ellenzéki lapok. A „Budapesti Hírlap” felszólalását mi is olvas-

szónettal vette ezt a „Gaz.” is, mert ujonghat a patrioták felelőm.

Mit fognak ehhez mondani a „Nemzet” a „Közlövár” és más kormánypárti lapok, melyek telve(?) vannak a nemzetiségek elleni gyűlölettel? Nem szígyenlik ezek, hogy részt vegyenek a kultur-egyletek mozgalmaiban? Hogyan merészelik támogatni a kultúregyleteket, midőn azok a törekvések ellenkeznek a kormányával.

Na ugyan megjártatok ti közmivelődési egyletek! Ezzel kezdi vezércikkét az „Ellenzék”. Mi pedig, már t. i. a gazetások, ezt mondjuk: „Add uram, hogy ur légy, de a félelemtől mégis tudj.”

Az aztán okosat mondott, épen mintha a tribunistáktól csente volna. Először nem láttuk azt a retentő rendeletet, de ha látjuk, sem hiszszük, hogy attól a magyar katonai növendékek úgy elnémetesedjenek, mint azt az „Ellenzék” hiszi. A volt erdélyrészi oláh és székely határőrök székely és oláh vérből származott tisztjei ugyancsak megtanultak volt németül és mi kára volt benne oláhnak és székelynek? Tudnánk akárhányszor oláh grániczer tisztet megnevezni, a ki ma öreg, nyugalmazott korában dühösebb nacionalista, mint a „Gaz.” és „Tribuna” minden munkatársa. Hát a székely tisztet? Azoknak hazaszeretétét már a történelem megaranyozta.

Nem féltjük mi attól a budapesti katonai növendékeket, hogy azért, mert németül megtanultak, a trónnak és magyar hazának gyengébb oszlópa válik belőlök.

Ha a honvédmíniszter, ő is ember, tulzásba menne követelésével: ott van az országgyűlés, majd feleltre vonja. Pună pofta in ciu „Gazeta” uram. A kultúregyletek mozgalmaiban még nagyobb részt veszünk csak azért is. Merészelni fogjuk támogatni s meg vagyunk győződve, hogy ennek feladata, melyet a korona is helyeslőleg tudomásul vett, nem áll ellentétben a szabadelvű magyar kormány törekvéseivel. — Erős Magyarországot akar mind a kettő. Félni, mitől félnének. Eleget tanultunk németül az abszolutizmus alatt ezért rosszak magyarok voltunk? Olyan nincs.

Czenkalji.

### Gyáripárunk.

(Folytatás.)

Éjjeli és vasárnapi munka szesz-, üveg-, papirgyáraknál, valamint mű és gőzmalmoknál, nemkülönböztetve petroleum-finomítóknál fordul elő.

Bérvizonyok. A szesz-, sör-, petroleum-, gáz-, bőr-, papir-, gyertya- és malomipar telepeinél a munkások heti, illetőleg havi bérre vannak szerződötve.

Havi vagy évi bér mellett szerződötve vannak a munkások a posztó- és kötszövőgyárakban.

A munkás napibére:

A szeszgyárakban, közönséges munkás 30 krtól 50 krig; ügyesebb gyári munkás 80 krtól 1 frt 20 krig; a sörfőződékekben 20 krtól 1 frt 80 krig; a köolajfinomítóknál 50 krtól 80 krig; a gázgyárban átlag 80 kr; a malmokban 50 krtól 1 frtig; a papirgyárakban 40 krtól 1 frtig; a bőrgyárakban 1 frtől 1 frt 50 krig; a gyertyagyárakban 30 krtól 1 frt 10 krig; az üveggyárakban a formatartó 10 krral az üveghordó 26 krral az üvegfuvo 80 krtól 1 frt 20 krig az üvegköszörülő 1 fttől 1 50 krig van díjazva.

A szövőknek átlagos napi keresete 80 krtól 1 frt 20 krig; fonóknak napi bére 1 frttől 1 frt 50 krig; egyéb munkásoké 30 krajczártól 50 krajczárig terjed.

A brassói, segesvári és nagy szebeni szövőgyárakban azon különös viszony áll fenn, hogy ott többnyire székely és román leányok vannak, mint cselédek a gyártásnál teljes ellátás és évi 10—50 frtig terjedő fizetés mellett alkalmazva.

Bérlevonások, [leszköz, világítás vagy lakbér stb. címén nem fordulnak elő.

A betegsegélyezés a kamara területén még csak csekély mértékben van szervezve. Néhány gyáros orvost tart a munkások részére, fizeti az orvost és az orvosságot, de egyéb segélyt nem nyújt; a legtöbb gyár azonban nem törődik a betegsegélyezéssel.

Követésre méltó példát mutat a péterfalvi papirgyár, a mennyiben telepén kórodát rendezett be és gyári orvost tart.

Ehhez a munkások a bér két százalékaival járulnak hozzá.

Nagy-Szebenben a munkások a betegsegélyező-egylet tagjai, mely egyeslet betegeit a városi kórházban saját költségén gyógyíttatja.

Számos munkás tagja az általános munkás betegsegélyező- és rokkant pénztárnak.

A sepsi-szentgyörgyi I. székely szövőgyár gyógy-  
alapot alakított, mely 340 frt tőkével rendelkezik, melyhez a munkások havonként 30 krral járulnak.

biztosítva, járulékaikat a bécsi általános baleset elleni biztosító-társulatnál fizetik.

Fogyasztási és munkaházépítő szövetkezetek a kamara területén nem léteznek.

A péterfalvi zernesti és prázsmári papirgyárak és a felső porumbáki üveggyár összes munkásainak ingyee lakást ad.

Férfiak és nők számára külön öltözködési helyiségek sehol sincsenek.

Külön árnyékszékéről csak nagyobb gyárak gondoskodnak.

Egészséges ivóvízzel minden gyári telep rendelkezik.

A közeli korcsmákban a munkások más hűsítő itallal is eláthatják magukat.

Munkás-gyermekek számára kisedővódák sehol sincsenek, ellenben legtöbb helyen népiskola létezik.

A fiatal munkások rendszerint ismétlődő iskolába a nagyobb városokban mint Brassó, Nagy-Szeben, Segesváron stb. tanonciskolába rendszeren járnak.

Munkaszünetelések az utolsó években nem fordultak elő.

(Folytatása következik.)

### A védhimlő-beoltás ügye.

(Folytatás.)

10. §. Azok, kik oltásra kötelezett gyermeküket magánorvos által oltatták be, vagy szándékoznak beoltatni, ezt az oltásra kirendelt bizottságnak akkor, mikor az oltás eszközzése végett a bizottság együtt van, bejelenteni tartoznak, és pedig ha az ilyen gyermeket a magánorvos beoltotta, akkor ez az oltást teljesített magánorvos írásbeli nyilatkozatával, esetleg oltási bizonyítványával igazolandó.

Ha pedig az ily gyermeket nem oltották be, akkor a bejelentéssel egyidejűleg megjelölendő azon határidő, melyen belől az oltást eszközölni szándékoznak. Ha ily határidőt nem jelölnek meg, vagy ha a bizottság által el nem fogadható határidőt nem jelölnek ki, akkor az illetékes hatóság az ilyenekre is kitűzi a záras határidőt, mely alatt az illetők a gyermeket beoltani tartoznak.

Az ily eseteket az eljáró bizottság külön jegyzékbe veszi és azon jegyzéket beterjeszti az illetékes hatósághoz és községekben az előjáróság, a városokban az elsőfoku egészségügyi hatóság felügyelni tartozik arra, hogy az illetők a kitűzött határidő alatt az oltást eszközöltették-e; és ha nem eszközöltették volna, az illető községi előjáróság erről a határidő elteltével azonnal jelentést tesz az elsőfoku egészségügyi hatósághoz, a mely is az ily mulasztásokkal szemben a megfelelő büntetéseket a törvény értelmében szükség esetén fokozatosan alkalmazza.

11. §. Azoknak neveit, kik az oltóorvos véleménye alapján egyéni indokokból be nem oltattak, ez eljáró bizottság az elhalasztás indokainak és az oltás mikor történhetésének megjelölésével jegyzékbe veszi és ezen jegyzéket a bizottság tagjainak névaláírásával ellátva, az oltási eljárásra vonatkozó egyéb okmányokkal egyidejűleg beterjeszti az elsőfoku egészségügyi hatósághoz. Ha ez nagy- vagy kis községre vonatkozik, az illető főszolgabíró a hozzá beterjesztett ily jegyzékről másolatot küld az illetékes községi előjáróságnak, az előjáróság pedig az ily gyermekeket nyilvántartásba vezetni és az oltásra kitűzött határidő elteltével a gyermeket az oltó bizottság elé rendelni tartozik.

12. §. A beoltott gyermek bemutatása alkalmával, ha az oltás az oltóorvos véleménye szerint nem sikerült, az oltás nyomban ismétlődő és csak azon esetben, ha ezen ismételt beoltás is sikertelen maradt, ismétlődő a beoltás a törvény értelmében a következő, illetve a harmadik évben.

13. §. A törvény 4. §-a által 12 éves korunk betöltése alatt újra oltásra kötelezettek, a rendszeres oltások alkalmával díjtalanul újra oltatják magukat, de az oltási jegyzőkönyv jegyzék rovatába az ilyen beoltottak vonalán buktatandó: „törvény által újraoltásra kötelezett. Ujra oltatott:”

14. §. Azon esetben, midőn az oltás karról-karra történik, vagy tovább oltásra már beoltott gyermekek védhimlőjéből oltónyirk szedetik, azon gyermekek, kitől oltónyirk vétetik, úgy magának, valamint szülőinek egészségi állapota pontosan és szigorú felelősség mellett megvizsgálandó s úgy tovább oltás, valamint nyirk szedés csak oly egészséges szülőktől származott és kifogástalanul egészséges gyermek védhimlőjéből vehető, ki már 6 hónapos elmúlt. Továbbá valamint nyirk szedés csak épen fejlődött, orbánczos lobtól ment védhimlőből és csak egészen tiszta, s vérrel nem vegyül védhimlő nyirkból eszközölhető. E tekintetben az oltóorvos általában a legnagyobb óvatossággal és a törvény által ide vonatkozólag megállapí-



# HIRDETMÉNYEK.

## Théa-estély!

A „Brassói Magyar Polgári Kör“

Vasárnap, december 4-én este 8 órakor tartja első ideai théaestélyét tombolával és fényes műsorral összekötve.

Külön meghívók nem adatnak ki, hanem a t. közönséget, úgy egyleti tagokat s családjaikat, mint ismerőseiket is, ez uton hívja meg

(464) 2—3 a vigalmi bizottság.

Szám 12676.—1887.

### Hirdetmény.

Brassó város képviselője a felsőbb helyen jóváhagyott idiglenes üzenterv alapján a tulajdonát képező apáczai és vledényi erdő-területekben az 1887. és 1888. évekre előirányzott s levágatásra kerülő fánemeket s. p. az apáczai kerületben körülbelül 3994 teljes köbméter vörös és fehér bükkfát s körülbelül 1474 teljes köbméter cserfát és más lombfákat — a vledényi kerületben pedig körülbelül 2407 teljes köbméter vörös és fehér bükkfát s más lombfánemeket, úgy mindkét kerületre együttesen, vagy külön-külön, határozott egységek, vagy pedig átlagárak mellett versenytárgyalás útján szándékozik eladni.

Ezen czélból hétfőn, f. 1887. évi december hó 19-én délelőtt 11 órakor a helybeli városi erdészeti hivatal helyiségében versenytárgyalás fog tartatni, mely időig a bővebb pályázati és szerződési feltételek úgy a nevezett erdészeti hivatalnál, mint a kerületi erdészeti Krizban betekintheők, sőt utóbbtól a fának a helyszínén való megmutatása is kérhető.

Erdőfőgva felhívatnak a venni szándékozik, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, lepecsételt írásbeli ajánlataikat, melyekben az ajánlott egységeknek vagy átlagáraknak számokkal és betűkkel pontosan kiírva kell lenniök, a fenn meghatározott időig a helybeli városi erdészeti hivatalnál benyújtás.

Az ajánlatok mellé az ajánlott teljes összegnek 10%-a akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapirban mint óvadék csatolandó. — Az ajánlatban világosan kifejezve kell lenni, hogy az ajánlattevő ismeri a pályázati és szerződési feltételeket s hogy azoknak magát minden részleteikben teljesen aláveti. Az ajánlatban az ajánlattevő nevének és lakásának tisztán olvashatólag kell kiírva lenni.

Brassó, 1887. november 17.  
(463) 1—2 A városi tanács.

## Bérbeadó lakás.

Bolonya 374. sz. alatt azonnal bérbe vehető egy lakás, mely áll: az első emeleten négy szobából s külön bejárattal konyhából, földszinten két szoba- s konyhából.

Külön udvar és szép kert.

Bővebb felvilágosítás ad Zikéli Henrik kereskedő, Nagy-utca 501. szám alatt.  
(465) 2—2

Szám 12340.—1887.

### Hirdetmény.

Brassó város és külvárosai utcái s csatornái 1888. január 1-től — 1890. december 31-éig terjedő időre való tisztítási munkálatainak biztosítására f. 1887. évi december hó 9-én, pénteken írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Erről vállalkozni kívánók oly felhi-

vással értesítetnek, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli, az évi ajánlasi összeg 5%-ával mint bántpénzzel ellátott, lepecsételt ajánlataikat legkésőbb f. évi decz. hó 9-én déli 12 óráig Brennerberg Ferenc polgármester urnál annál is inkább nyújtásuk be, minthogy nevezett nap déli 12 órán túl benyújtandó kérvények egyáltalában elfogadhatni nem fognak.

Az átnyújtandó ajánlatoknak tartalmazni kell az ajánlattevő abbeí nyilatkozatát, hogy az illető teljesen ismeri úgy a versenytárgyalási, mint a szerződési feltételeket s hogy azoknak egész terjedelmében aláveti magát.

Az ajánlatokban ezenkívül pontosan számokkal és betűkkel kiírandó a töle követelt munkákért általa kívánt egy évi átlagösszeg.

Az idejekorán benyújtott ajánlatoknak bizottsági felbontása f. évi deczember hó 9-én délután 3 órakor a városi gazdasági hivatal helyiségében fog megtörténni.

A bővebb pályázati és szerződési feltételek a versenytárgyalás napjáig naponként a rendes hivatalos órákban betekintés és esetleges lemosolás végett a városi gazdasági hivatal helyiségében vannak kitéve; maguk a szerződési feltételek a szerződési idő tartamán belül bárki által betekintheők a városi tanács-házban lévő városi levéltárban.

Brassó, 1887. november hó 24.  
(467) 1—3 A városi tanács.

## Eladó havas.

A zágoni határon ugynevezett Tekerő aldülőben levő 2051 hold és 781 nsz.-öl területű erdő, — mely kis-borosnyói Tompa Imre és Tompa Simon Arthur tulajdona — örök áron eladó.

Értekezhetni: Kóvári Mihály ügyvéddel Kolozsvárt. (462) 2—3

## Jó kereset!

Bizalmas személyeket keresünk sorsjegyek eladására részletfizetés mellett, az 1883. évi XXXI. t. cz. értelmében. Magas jutalékot, esetleg havi fizetést is adunk.

Fővárosi váltóüzlet társaság  
ADLER és Társa  
13 Budapest. 25

Legjobb! Préservatív Legjobb!

Angol gyártmány, a francziánál sokkal megbízhatóbb. Az angol préservatívok mindedig a bevitel nehézsége miatt nem voltak kaphatók; ezt megkerülendő, a gyár külön rak-tárt szervezett és gyártmányait az eredeti gyári áron adja el. Vidéki megbízások rögtön, után-vét vagy az ár beküldése mellett fogadosít-tatnak. Árak tuczonként 3—4—5—6 frt. Külön árjegyzékek ingyen és bérmentve zárt levélben. Cím: Angol gyári raktár Buda-pesten Deák Ferenc-utca 17. sz. az udv. balra.

## Fényképészeti műterem.

Van szerencsém ezennel teljes tisztelettel értesíteni a n. é. helybeli s vidéki közönséget, hogy

### fényképészeti műtermemet

Nagy-utca 504. szám alatt, Papp Ferenc ur házában saját nevem alatt megnyitottam. — Műtermem vállalkozik mindennemű a fényképészet körébe vágó munkák gyors, pontos, iz-léses s művészi kivitelű elkészítésére

a lehető legjutányosabb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives jóindulatu támogatását.

Mély tisztelettel Knapp M.

(213) Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem

## !! Különlegességek !!

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek az épen most érke-zett kitűnő emmenthali, imperial, rauppach s vársajtót (Schlosskäse), görcezi maronit, a legfinomabb theákat, rumot és theasüteményeket; angolna (marinírozva s geélírozva), olajos sardiniát és sült-heringet, csemege-„Fettheringet“ mustár-mártással; rollmopst, lazacsz, anchovit, caviárt, adria-nápoli halvát, valamint a legjobb minőségű verseczi mustárt a legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

KIRR KÁROLY,  
Piacztér 90. sz. a.

(466) 1—3

◀ a „Fekete Sas“-hoz. ▶

### Legjobb minőségekről felelünk!

## Brassói egyesült műmalmok.

A brassói legnagyobb versenyképességű műmalmok egyesülése által azon kellemes helyzetbe jutottunk, eddig el nem ért kitűnő minőségű

### örleményeket

előállíthatni, melyeket legolcsóbb árak mellett ajánlunk a n. érd. közönségnek.

A t. cz. gabonatermelő közönségnek pedig tudomására hozzuk, hogy szövetkezetünk alapján bármely mennyiségű búzának megvásárlása részünkre lehetségessé vált — és hogy mindig azon helyzetben vagyunk, hogy a legmagasabb piaci árakat fizethetjük.

Brassói egyesült műmalmok.

Königes, Hesshaimer, Prentner, Seewaldt, Pellionis, Binder, Paul, Hügel.

### Legnagyobb versenyképesség!

## ADLER L. JAKAB bank- s váltóüzlete.

T. CZ.

A folyó évi december hó 29-iki huzásra ajánlok

## Magyar jótékonyági sorsjegyeket drbonként 2 frttal.

Egy 60.000 frtos, 15.000 frtos, 10.000 frtos és 5000 forintos főnyereményen kívül még 6669 sorsjegy huzatik 195.000 forintra.

Tetszés szerinti sorozat- s sorsszám-választékban kész-letben vannak nálam

## Bazilika-sorsjegyek. — Huzás december 1-én.

főnyeremény 100,000 frt.

Ezen sorsjegyek kiváló figyelmet érdemelnek, minthogy ezek, mint a kis sorsjegyek legfiatalabbjai, egyrészt különösen előnyös nyereménykilátásokat nyújtanak, másrészt azonban aránylag olcsó áron kaphatók, mely bizonyára gyorsan fogja elérni azon árfolyamot, melyet a magyar és osztrák vöröskereszt-egyleti sorsjegyek fölmutatnak.

Magyar vöröskereszt sorsjegyek állnak ma 12.70 frton, — főnyeremény 15,000 frt. Bazilika-sorsjegyek kb. 9.— „ „ 100,000 „

Ezen, 3 frtnál nagyobb különbözetet a közelebbi hónapok bizonyára kiegyenlítenek s már maga ezen körülmény is biztos nyereséget nyújtó vállalkozásnak, vagy mint a vagyont növelő tőkebefektetésnek bizonyul.

### Hazai elsőrendű tőkebefektetések.

A Pesti magyar kereskedelmi bank 5%-os záloglevelei. A nagy-szebeni földhitelintézet 5% és 5½% „

Mindkettő alkalmas minden állami biztosítékra s mindig kaphatók nálam

az árfolyamon alul egy nyolczad frttal

minden magasságig s beváltom jutalék nélkül az esedékes szelvényeket.

### Külföldi elsőrangú tőkebefektetések,

a romániai földhitelintézet 6%-os és 7%-os, aranyban kamatozó záloglevelei (Credit funciar urban si rural), melyek teljes biztos-ságuk s kitűnő kamatozásuk miatt mint külföldi értékpapir min-den tekintetben legmelegebben ajánlhatók s napi árfolyam mellett kaphatók nálam.

A bécsi, budapesti és bukaresti tőzsdelapban jegyzett, minden-nemű értékpapírra előlegezek mérsékelt kamatláb mellett.

Kiváló tisztelettel

ADLER L. JAKAB,

4584 Fundatia pentru Scoala - Brassó, színház-utca és virágsor.